

LỖI TƯ DUY PHI LOGIC, BAO GIỜ HẾT?

PGS.TS. VŨ TRỌNG KHẢI

A. Luật gia: Từ khi đất nước đổi mới, nhất là khi Luật Doanh nghiệp có hiệu lực (năm 2000), các doanh nhân thỏa sức kinh doanh nhé. Muốn kinh doanh ngành hàng gì cũng được, nếu luật không cấm; kinh doanh có quy mô càng lớn theo tín hiệu của thị trường, doanh nhân càng thu được nhiều lợi nhuận, ngân sách Nhà nước càng thu được được nhiều thuế, trước hết là thuế thu nhập doanh nghiệp, còn người lao động càng có nhiều việc làm. Quả là tuyệt vời.

B. Doanh nhân: Ấy chết, ông đừng quá lạc quan.

Nhiều khi nói vậy mà không phải vậy.

A. Luật gia: Ông nói vậy là sao?

B. Doanh nhân: Này nhé, tôi đơn cử vài ví dụ để ông thấy:

- Kinh tế khá giả, nhiều người đi du lịch. Người ít tiền thường muốn

thuê xe gắn máy để đi lại, nhất là mấy ông “tây ba lô”. Thế là một số người mua xe gắn máy để kinh doanh dịch vụ cho thuê xe. Lúc đầu chỉ dám mua vài chiếc, sau thấy nhu cầu tăng cao, đang định mua thêm vài chiếc xe nữa, thì dùng một cái, lệnh ban ra: mỗi người chỉ được mua 01 xe máy! Thế là vô hình trung, luật cấm ngành hàng kinh doanh dịch vụ cho thuê xe gắn máy.

A. Luật gia: Ừ nhỉ. Nhưng bây giờ bỏ luật đó rồi. Đó chỉ là trường hợp cá biệt.

B. Doanh nhân: Chưa hết đâu. Tôi có trang trại ăn nên làm ra, đang định mở rộng quy mô, mua thêm đất, thì lệnh Nhà nước ban ra mức hạn điền nhận chuyển quyền sử dụng đất. Thế là cát ý tưởng đó vào tủ vậy.

A. Luật gia: Ruộng đất là vấn đề nhạy cảm, đừng nói làm gì.

B. Doanh nhân: Tôi lại chuyên vốn sang kinh doanh nhà cho thuê.

Tôi đã mua được mấy căn hộ cao cấp rồi. Cho thuê được lắm, thuế đóng sòng phẳng cho Nhà nước, gần 20% doanh số, nhưng vẫn có lời khá, mà lại nhàn, không phải tất bật lo toan hàng ngày như kinh doanh các ngành hàng khác. Đang định đầu tư mua thêm mấy căn nữa thì ti-vi đưa tin, Chính phủ đang chuẩn bị dự luật hạn chế mức sở hữu nhà và đánh thuế sở hữu nhà trên hạn mức. Người ta nghĩ đó là giải pháp “hạ nhiệt” giá và chống đầu cơ nhà đất; thế mới lạ chứ!

A. Luật gia: Ủ nhỉ. Vô hình trung, người ta lại muốn cấm ngành kinh doanh cho thuê nhà.

B. Doanh nhân: Bây giờ thị trường chứng khoán ế ẩm. Nhưng nếu nay mai nó “lên cơn sốt” như nhà đất hiện thời, không chừng người ta lại ra lệnh hạn mức sở hữu cổ phần và đánh thuế sở hữu cổ phần trên hạn mức.

Cái logic của tư duy không quản lý được theo ý mình thì cấm hay hạn chế thật nguy hiểm. Đâu phải được tự do kinh doanh theo luật pháp như ông nói. Thế là Nhà nước thất thu thuế – giảm thu thuế thu nhập doanh nghiệp, mà chẳng tăng được bao nhiêu tiền thuế về quyền sở

hữu nhà quá hạn mức.

A. Luật gia: Nhưng đâu có hạn mức đối với tổ chức. Ông cứ lập doanh nghiệp đi, sẽ không bị hạn chế mức nhận quyền sử dụng đất, quyền sở hữu nhà.

B. Nhưng tôi nghĩ mình chỉ thích hợp làm nhà đầu tư cá nhân, cả trên lĩnh vực nhà đất, chứng khoán, nông nghiệp. Ông bảo tôi lập doanh nghiệp tức là bảo tôi nói dối để lách luật à? Mà theo Luật Doanh nghiệp Việt Nam, về bản chất, doanh nghiệp tư nhân và hộ kinh doanh cá thể hay cá nhân kinh doanh có khác gì nhau đâu, đều do 1 người bỏ vốn kinh doanh và chịu trách nhiệm vô hạn. Sao luật lại phân biệt đối xử giữa các chủ thể trong cùng 1 hành vi?

A. Luật gia: Ôi! Rủi ro lớn nhất trong kinh doanh ở xứ ta là sự thay đổi luật pháp đến chóng mặt, theo kiểu tiền hậu bất nhất, không quản được theo ý mình thì cấm!

B. Doanh nhân: Đó là tư duy “logic” (?) của những nhà làm luật đấy.

A. Ấy chết, ông đổ oan cho bọn tôi quá.

B. Doanh nhân: Vậy thì ai?

A. Luật gia: Tôi không biết.